

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **Bc. I. D.** pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 22. novembra 2012 v Bratislave prerokoval dovolanie obvineného Bc. I. D., podaného prostredníctvom splnomocneného obhajcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. júla 2012, sp. zn. 2 To 68/2012, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Bc. I. D. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín z 23. februára 2012, sp. zn. 9 T 46/2011 bol obvinený Bc. I. D. uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 05.06.2010 okolo 03.23 hod., t.j. v čase mimo služobnej policajnej činnosti, v diskobare I. nachádzajúcom sa v Dolnom Kubíne, na Námestí P.O.H. č. X., zobral zo sediaceho boxu voľne položenú dámsku jesennú bavlnenú bundu čiernej farby spolu s dámskou koženkovou kabelkou hnedej farby, v ktorej sa nachádzali osobné veci poškodenej M. B., nar. X., a to: dámska kožená peňaženka čiernej farby so zapínaním na patent, finančná hotovosť vo výške 20,- €, mobilný telefón zn. Sony Ericsson K550i, IMEI: X, vrátane SIM karty s prideleným č. X. a pamäťovej karty M2 s možným objemom dát 4 GB, mobilný telefón zn. NOKIA E-51, čiernej farby, IMEI: X, vrátane SIM karty

s prideleným č. X., mobilný telefón zn. NOKIA 3110, IMEI: X, vrátane SIM karty s prideleným č. X., MP3 prehrávač zn. Transcend T. sonic 820, vrátane pamäťovej karty s možným objemom dát 2 GB, občiansky preukaz, vodičský preukaz, dve platobné karty VÚB, GRID karta VÚB, karta zdravotnej poisťovne Sideria, preukaz darcu krvi, predplatená karta na autobusovú dopravu s kreditom 5,- € a dva zväzky kľúčov, pričom odcudzením uvedených vecí spôsobil poškodenej škodu vo výške 440,50 €.

Za to bol odsúdený podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 56 ods. 1 Tr. zák. k peňažnému trestu vo výške 1.700,- €.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu bol obvinenému ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Podľa § 64 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. bol obvinenému uložený aj trest straty vojenskej a inej hodnosti a odňal mu hodnosť v Policajnom zbore Slovenskej republiky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej M. B. škodu vo výške 440,50 € a so zvyškom nárokov na náhradu škody bola poškodená podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaná na konanie vo veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení zahlásil obvinený Bc. I. D. odvolanie do výroku o vine, do výroku o treste i náhrade škody do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Včas podané odvolanie písomne zdôvodnil osobitným podaním prostredníctvom svojho obhajcu (č.l. 237-241) a po doručení vyhotovenia rozsudku doplneným podaním zo 17. apríla 2012 (č.l. 243-250). V dôvodoch svojho odvolania namietal nezákonnosť dôkazu – obrazový záznam na DVD-R nosiči (ďalej len obrazový záznam) vyhotovený kamerovým systémom v bare I., tj. v mieste, kde malo dôjsť ku spáchaniu skutku. Uvedený záznam z bezpečnostných kamier podľa neho nebol získaný, uchovávaný, spracovaný pre účely trestného konania v súlade so zákonnými požiadavkami predovšetkým v zmysle zák. č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov. Namietal nesprávnosť procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktorí realizovali zaistenie dôkazného prostriedku – obrazového záznamu. Spracovanie záznamu (zostrihanie) nebolo realizované orgánmi činnými v trestnom konaní, resp. nezávislou osobou, ale svedkom B. K., prevádzkovateľom kamerového systému, ktorého nemožno považovať za nezávislú

a nezainteresovanú osobu. Uvedený záznam nie je možné použiť ako dôkaz, a nakoľko žiadny iný priamy dôkaz o jeho vine neexistuje, navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Samosudca súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 314 Tr. por. doručil rovnopis odvolania ostatným stranám trestného konania, pričom k odvolaniu sa vyjadril iba prokurátor, ktorý podaním z 13. júna 2012 (č.l. 261-262) navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Žiline, ktorý na verejnom zasadnutí 18. júla 2012 sp. zn. 2 To 68/2012 rozhodol vo veci rozsudkom, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že obvinenému uložil podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, 3, § 36 písm. j/ § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 1.700,- €. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obvinenému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace. Zároveň podľa § 64 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. uložil obvinenému trest straty vojenskej a inej hodnosti a odňal mu hodnosť v Policajnom zbore Slovenskej republiky.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 18. júla 2012, kedy vo veci rozhodol krajský súd.

Odpis druhostupňového rozhodnutia obvinený Bc. I. D. prevzal 13. augusta 2012, jeho obhajca 10. augusta 2012, prokurátor 8. augusta 2012 a poškodená 10. augusta 2012 (č.l. 279).

Okresný súd Dolný Kubín 30. októbra 2012 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného Bc. I. D., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. F. K., ktorý ho obhajoval aj v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 5. septembra 2012 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por. (č.l. 288-293), pretože napadnutým rozhodnutím bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom.

V dôvodoch svojho dovolania v podstate zopakoval dôvody, ktorými argumentoval proti rozsudku súdu prvého stupňa v odvolacom konaní. Znovu poukazoval na nezákonnosť dôkazu, obrazového záznamu a tým, že ho súd použil, došlo k porušeniu zásady rovnosti strán, pretože dôkazy boli súdmi vyhodnotené jednostranne v jeho neprospech, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu. Súdy nerešpektovali jeho návrhy na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom z odvetvia fonoskopia, ktorým bolo možné odhaliť akýkoľvek pokus o manipuláciu či úpravu záznamu. Vytýkal súdom, že obrazový záznam nebol v rámci dokazovania vykonaný kontradiktórnym spôsobom. Tým, že súdy použili nezákonný dôkaz, nedostatočne zistili skutkový stav a jeho vinu založili na nezákonných, či nepriamych dôkazoch, porušili zásadu prezumpcie nevinu. V závere svojho dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, že bol porušený zákon v jeho neprospech a zrušil napadnuté uznesenia, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Samosudca súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného v lehote, ktorú im určil vyjadriť. Uvedenú možnosť využil okresný prokurátor, ktorý vo svojom vyjadrení z 28. septembra 2012 (č.l. 298-299) navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože neboli splnené podmienky dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Zároveň však pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších (mimoriadnych) procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne uvedené v ustanovení

§ 371 ods. 1 Tr. por. Úlohou dovolacieho súdu je posúdiť, či námietky dovolateľov obsahovo napĺňajú niektorý z nimi uplatnených dovolacích dôvodov.

Nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie. Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti (§ 371 ods. 4 veta prvá Tr. por.). Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Obvinený Bc. I. D. ako prvý dovolací dôvod uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Obvinený Bc. I. D. v dovolaní výslovne nenamietal, že by v jeho trestnej veci boli porušené ustanovenia Trestného poriadku o povinnej obhajobe. Porušenie ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe nebolo zistené ani zo strany dovolacieho súdu. Obvinený naplnenie tohto dovolacieho dôvodu v podstate videl v jednostrannom hodnotení dôkazov, resp., že súd svoje rozhodnutie o vine založil na dôkaze, ktorý nebol vykonaný kontradiktórnym spôsobom, pričom obom súdom vytýkal nedostatočné zistenie skutkového stavu a skutočnosť, že sa nevysporiadali so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov – ustanovenia § 2 ods. 5 a ods. 6 a § 125 Tr. por. Podľa nich bolo potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie. Podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov zákon nestanovil žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle uplatňovaného dovolacieho dôvodu preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Rovnako tak ani hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nepredstavuje porušenie jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom. Ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) hodnotený v jeho prospech. Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanej veci k namietanému porušeniu práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nedošlo.

Ako ďalší dovolací dôvod obvinený uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Uvedený dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané, resp. neboli vykonané zákonným spôsobom, prípadne na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom. V rámci tohto dôvodu namietal, že rozhodnutie súdov je založené na obrazovom zázname, ktorý vyhotovil svedok K. a bol získaný nezákonne.

Zo strany obvineného ide o obranu, ktorú uplatňoval už v pôvodnom konaní na súde prvého stupňa i v konaní o odvolaní. S námietkami obvineného sa oba nižšie súdy náležite vysporiadali a svoje rozhodnutia v tomto smere náležite odôvodnili. Napriek tomu považuje

najvyšší súd v tejto súvislosti obvinenému pripomenúť, že za dôkaz v zmysle § 119 ods. 2 Tr. por. môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti. Okruh dôkazných prostriedkov výslovne uvedených v citovanom ustanovení môže byť v konkrétnom prípade doplnený o ďalšie dôkazy, čo zákon umožňuje nielen demonštratívnym výpočtom vymenovaných dôkazov s použitím slova „najmä“, ale aj všeobecnou formuláciou, podľa ktorej za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci. Uvedenou formuláciou je zároveň vyjadrené určité obmedzenie stanoveného okruhu prípustných dôkazných prostriedkov, totiž dôkaz musí mať vzťah k objasňovanej veci a musí byť spôsobilý preukázať alebo vyvrátiť dokazovanú skutočnosť. Žiadny úkon, ktorý môže prispieť k objasneniu veci, preto nemožno vylúčiť z okruhu prípustných dôkazných prostriedkov len preto, že ide o úkon, určitého druhu a zákon ho výslovne neupravuje. Z toho dôvodu možno uviesť, že ako dôkaz možno využiť zvukové, obrazové a iné záznamy, hoci boli zadovážené bez vedomia osôb, ktorých osobné prejavy sú takto zaznamenané. Zo spisu vyplýva, že priestor baru bol monitorovaný kamerovým systémom, bol takto označený, a preto bol obvinený uzrozumený s tým, že priestor je monitorovaný. Zo strany majiteľa baru bol uvedený systém inštalovaný za účelom ochrany jeho majetku a majetku jeho zákazníkov, čo je v súlade s článkom 11 ods. 1, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (úst. zák. č. 23/1991 Zb. v neskoršom znení), z čoho vyplýva, že nemohlo ísť o neoprávnený zásah do práv obvineného. Uvedený dôkaz aj podľa názoru najvyššieho súdu bol získaný zákonným spôsobom, z čoho vyplýva, že súdy nižších stupňov pri dokazovaní postupovali v súlade s trestným poriadkom a súdnou praxou, preto námietky obvineného nespĺňajú ani dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V prípade, že tomu tak nie je a podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenia upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje

argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Bc. I. D. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. novembra 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová